

Overzicht van stemmingen in de Tweede Kamer

afdeling **Inhoudelijke Ondersteuning**

aan De leden van de vaste commissie voor Economische Zaken en Klimaat / Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit

datum 12 mei 2021

Betreffende wetsvoorstel:

35398

Wijziging van de Wet dieren in verband met de uitvoering van de herziene Europese diergezondheidswetgeving

Eindstemming wetsvoorstel

Het wetsvoorstel is op 11 mei 2021 aangenomen door de Tweede Kamer.

Voor: Fractie-Den Haan, SP, GroenLinks, BIJ1, Volt, DENK, PvdA, PvdD, D66, ChristenUnie, VVD, CDA, SGP, PVV, JA21 en BBB.

Tegen: FVD.

Aangenomen amendementen

Invoegen onderdeel 0A in artikel I voor onderdeel A

9 → **23** (Vestering) over het uitsluiten van houderij- en andere huisvestingssystemen als redelijk doel

Zowel het tweede paarse kabinet (in 2002) als het kabinet-Balkenende IV (in 2007) stelde als doel om uiterlijk in 2022 het perspectief van het dier en het soorteigen gedrag leidend te laten zijn voor het welzijn van dieren in de veehouderij. Dieren zouden niet langer worden aangepast aan het systeem, maar het systeem zou zijn aangepast aan de behoeften van dieren. Dieren zouden hun natuurlijke gedrag moeten kunnen vertonen, ze zouden daglicht krijgen en voldoende ruimte om zich goed te kunnen bewegen. Maar op dit moment worden dieren in de gangbare Nederlandse veehouderij nog altijd ernstig beperkt in hun natuurlijk gedrag. Zo hebben eenden in de eendehouderij geen toegang tot zwemwater en worden konijnen in de konijnenhouderij gehouden in kooien

Amendementen zijn in volgorde van stemming - op artikelnummer - weergegeven: allereerst de aangenomen en/of overgenomen amendementen, vervolgens de verworpen of ingetrokken amendementen en tenslotte eventuele moties. Vervangen amendementen zijn d.m.v. een → aangegeven: bijv. 7 → 8 → **20**. Amendement nr. 7 is vervangen door amendement nr. 8, dat op zijn beurt vervangen is door amendement nr. 20. De vette notatie van het stuknummer geeft aan dat dit het definitieve amendement is. De stemmingslijsten worden gemaakt op basis van de ongecorrigeerde draad van de vergadering.

datum 12 mei 2021

blad 2

zonder mogelijkheid om bijvoorbeeld te graven. Met fysieke ingrepen zoals het couperen van biggenstaartjes, het onthoornen van kalfjes en geiten en het verwijderen van de achterste tenen bij hanen die als ouderdier worden gehouden, worden dieren nog altijd aangepast aan het houderijsysteem.

Dit amendement regelt dat het na 2022 niet langer is toegestaan om een dier pijn te doen of bij een dier letsel te veroorzaken, dan wel de gezondheid of het welzijn van het dier te benadelen met als doel om het dier op een bepaalde manier te kunnen huisvesten. Dit betekent dat fysieke ingrepen vanaf dat moment niet meer zijn toegestaan als deze bijvoorbeeld worden gedaan om dieren in een bepaalde 'dichtheid' te kunnen houden, of om problemen zoals staartbijten te voorkomen die voortkomen uit de wijze waarop de dieren worden gehouden, zoals stress of het te vroeg weghalen van biggen bij de zeug. Ook zal het niet langer zijn toegestaan om dieren te houden in een huisvestingssysteem dat hen permanent de mogelijkheid ontnemt om hun natuurlijke gedrag te vertonen, aangezien dit schadelijk is voor het welzijn en de gezondheid van een dier.

De overgangstermijn sluit aan bij de gestelde doelen in de Beleidsnota dierenwelzijn van Minister Brinkhorst (2002) en de Nota dierenwelzijn van Minister Verburg (2007).

Volgens de indiener dient dit onderdeel in werking te treden op 1 januari 2023. Gezien de flexibele mogelijkheden tot inwerkingtreding hoeft hier verder niets voor te worden geregeld.

Aangenomen. Voor: Fractie-Den Haan, de SP, GroenLinks, BIJ1, Volt, de PvdA, de PvdD, D66, de PVV, JA21 en FVD

FVD wordt geacht tegen te hebben gestemd

Invoegen onderdeel 0A in artikel I voor onderdeel A

13 → **22** (Vestering c.s.) over een grondslag voor het stellen van brandveiligheidsregels

Bijna 1,3 miljoen dieren kwamen om bij stalbranden sinds 2012. Gemiddeld was er elke drie weken een stalbrand waarbij dieren levend verbrandden of stikten in de rook. De Onderzoeksraad voor Veiligheid (OVV) concludeerde in maart 2021 dat overheidsplannen om het aantal stalbranden te verminderen niet hebben gewerkt. De brandveiligheid is de afgelopen jaren juist verslechterd in plaats van verbeterd. Dit komt onder andere door technieken in stallen die zorgen voor nieuwe ontstekingsbronnen. Het aantal stalbranden is niet structureel afgenomen en het aantal dieren dat hierbij omkomt is zelfs toegenomen. Vanuit de overheid is er te weinig aandacht voor de brandveiligheid van dieren in de steeds groter wordende stallen. Kostenefficiëntie heeft voorop gestaan in de besluitvorming over maatregelen, concludeert de OVV.

Voor het brandveiliger maken van bestaande stallen is er nauwelijks wet- en regelgeving. Voor een loods met wc-rollen gelden dezelfde brandveiligheidseisen als voor een stal met tienduizenden dieren. Dieren verdienen een betere bescherming tegen stalbranden. Op basis van haar onderzoek naar de aanpak van stalbranden adviseert de OVV om in de Wet dieren een wettelijke grondslag te creëren voor de bescherming van landbouwhuisdieren tegen de gevaren van stalbranden. Brandveiligheid dient op grond van de wet een volwaardige positie te krijgen ten opzichte van andere waarden en belangen, volgens de OVV.

Dit amendement beoogt de wettelijke basis te creëren voor het stellen van regels voor de bescherming van landbouwhuisdieren tegen de gevaren van stalbranden bij of krachtens

datum 12 mei 2021

blad 3

algemene maatregel van bestuur, zoals de OVV adviseert. De Wet dieren en onderliggende besluiten bevatten reeds bepalingen over huisvesting, zoals ventilatie.

Aangenomen. Voor: Fractie-Den Haan, de SP, GroenLinks, BIJ1, Volt, DENK, de PvdA, de PvdD, D66, de ChristenUnie, het CDA, de PVV en JA21

Invoegen onderdeel 0A in artikel I voor onderdeel A

11 → 15 (Vestering) over een aanvullende grondslag voor het instellen van een fokverbod

Dit amendement beoogt de wettelijke mogelijkheid te creëren om ook op andere gronden dan een besmettelijke dierziekte over te kunnen gaan tot het opleggen van productiebeperkende maatregelen, op het moment dat er sprake is van ernstige dierenwelzijnsproblemen of de dreiging hiervan, door uitzonderlijke omstandigheden. In dergelijke omstandigheden kan het nodig zijn om snel en passend te handelen, waardoor indiener heeft gekozen voor de vorm van een ministeriele regeling, zodat ernstig dierenleed wordt voorkomen.

Aangenomen. Voor: Fractie-Den Haan, de SP, GroenLinks, BIJ1, Volt, DENK, de PvdA, de PvdD, D66, de ChristenUnie, de PVV en JA21

Verworpen en ingetrokken amendementen

Invoegen onderdeel 0A in artikel I voor onderdeel A

10 (Vestering) over een verbod op kooihuisvesting voor dieren in de veehouderij

Nog altijd zijn er in de Nederlandse veehouderij miljoenen dieren die hun leven moeten slijten in kooien ten behoeve van de vlees- en eierindustrie. Bijvoorbeeld leghennen die worden gefokt en gebruikt voor de productie van eieren en in koloniekooien worden gehouden. En konijnen die worden gefokt en gebruikt voor de productie van vlees. In deze kooien is geen ruimte voor natuurlijk gedrag: de dieren kunnen niet op een normale manier voedsel zoeken, konijnen kunnen niet graven, kippen kunnen niet stofbaden, zeugen die klem liggen tussen stangen kunnen hun biggetjes niet op een normale manier verzorgen.

Zowel het tweede paarse kabinet (in 2002) als het kabinet-Balkenende IV (in 2007) stelde als doel om uiterlijk in 2022 het perspectief van het dier en het soorteigen gedrag leidend te laten zijn voor het welzijn van dieren in de veehouderij. Dieren zouden niet langer worden aangepast aan het systeem, maar het systeem zou zijn aangepast aan de behoeften van dieren. Dieren die in kooien worden gehouden worden ernstig beperkt in hun soorteigen gedrag.

Dit amendement regelt dat dieren in de veehouderij niet langer mogen worden gehuisvest in kooien.

Volgens de indiener dient dit onderdeel in werking te treden op 1 januari 2023. Gezien de flexibele mogelijkheden tot inwerkingtreding hoeft hier verder niets voor te worden geregeld. De overgangstermijn sluit aan bij de gestelde doelen in de Beleidsnota dierenwelzijn van Minister Brinkhorst (2002) en de Nota dierenwelzijn van Minister Verburg (2007).

Verworpen. Voor: Fractie-Den Haan, de SP, GroenLinks, BIJ1, Volt, DENK, de PvdA, de PvdD en de PVV

datum 12 mei 2021

blad 4

Invoegen onderdeel 0A in artikel I voor onderdeel A

12 (Vestering) over een verbod dieren over zee te exporteren naar buiten de EU

Sinds vorig jaar exporteert Nederland geen dieren meer naar landen buiten de Europese Unie als voor deze diertransporten een rustplaats buiten de EU nodig is. Dit verbod geldt echter alleen voor transporten over de weg. Nederland exporteert jaarlijks nog steeds duizenden koeien over zee naar landen in het Midden-Oosten. Ook bij transporten over zee spelen grote dierenwelzijnsrisico's en is er geen zicht op het welzijn van de dieren.

Diertransporten over zee kunnen dagen duren, tot soms wel meer dan een week, waarbij de dieren vaak dicht op elkaar en in hun eigen uitwerpselen staan. Het ontbreken van noodplannen en het gebrek aan dierverblijven in de havens heeft grote gevolgen voor het welzijn van dieren wanneer er meerdere voertuigen tegelijk aankomen of indien er vertraging optreedt. En er is juist regelmatig sprake van vertraging, waarbij over het algemeen geen mogelijkheid is om dieren op dat moment uit te laden en te laten rusten op een daarvoor geschikte rustplaats. In de afgelopen jaren hebben er diverse grote dierenwelzijnsdrama's plaatsgevonden met diertransporten over zee.

En ook in de landen van aankomst is er sprake van ernstig dierenleed. Afgelopen zomer maakte Eyes on Animals beelden van slachthuizen in Libië en Libanon waar ook Nederlandse runderen werden geslacht. De dieren werden daar op gruwelijke wijze behandeld en (onverdoofd) geslacht. Indiener is van mening dat er een einde moet komen aan dit onnodige dierenleed.

Dit amendement beoogt een verbod in te stellen op het over zee vervoeren van dieren naar landen buiten de Europese Unie, bedoeld voor de productie van dierlijke producten.

Ingetrokken.

Invoegen onderdeel 0A in artikel I voor onderdeel A

8 (Wassenberg) over een algemeen verbod op het doden van dieren met uitzondering van voor de productie van dierlijke producten

Dit amendement regelt dat het verbod op het doden van dieren gaat gelden voor alle diersoorten die niet worden gedood voor bedrijfsmatige productie van dierlijke producten. Op dit moment geldt het verbod om dieren buiten de veehouderij te doden slechts voor ganzen, honden en katten. Bij overige diersoorten is er pas sprake van een strafbaar feit als bewezen kan worden dat een dier hierbij heeft geleden. Daardoor blijft veel dierenmishandeling onbestraft. Dit is een zeer onwenselijke situatie.

Zo is het wel mogelijk om een dader te vervolgen die een nest jonge hondjes in een met stenen verzwaarde sporttas in de sloot gooit om de dieren te verdrinken. Maar wanneer ditzelfde gebeurt met een nest jonge cavia's is het niet strafbaar, tenzij bewezen kan worden dat de dieren geleden hebben toen ze overleden. Hoewel dat niet onmogelijk is, maakt het vervolging nodeloos ingewikkeld en tijdrovend. In de praktijk betekent dat vrijwel altijd dat de dader vrijuit gaat.

Voor fokkers van gezelschapsdieren is het bovendien nog steeds mogelijk om gezonde dieren als cavia's, hamsters of konijnen te doden als de dieren niet het gewenste kleur of geslacht hebben, waardoor ze tegen een minder hoge prijs verkocht kunnen worden. Het komt voor dat de hoofden van jonge dieren met een stoeptegel verbrijzeld worden of dat

datum 12 mei 2021

blad 5

de dieren met zelfgemaakte cocktails van medicijnen en/of pijnstillers worden geïnjecteerd. Ook in deze gevallen kan pas tot vervolging van de dader worden overgegaan als kan worden bewezen dat de dieren geleden hebben. In de praktijk is dat een bijna onmogelijke opgave.

Dit amendement maakt effectief ingrijpen door handhavers eenvoudiger en zorgt ervoor dat dierenbeulen hun straf minder makkelijk ontlopen.

Ingetrokken.

Moties

14 (Tjeerd de Groot en Van Campen) over preventieve vaccinatie als onderdeel van het diergezondheidsinstrumentarium

Aangenomen. Voor: Fractie-Den Haan, de SP, GroenLinks, BIJ1, Volt, DENK, de PvdA, de PvdD, D66, de ChristenUnie, de VVD, het CDA, de SGP en JA21

16 (Van Campen c.s.) over navolging van de hoge Nederlandse standaard in Europa bevorderen

Aangenomen. Voor: Fractie-Den Haan, de SP, GroenLinks, Volt, DENK, de PvdA, D66, de ChristenUnie, de VVD, het CDA, de SGP, de PVV, JA21, BBB en FVD

17 (Van Campen c.s.) over de nadere uitwerking van verdere wet- en regelgeving aan de Kamer doen toekomen

Aangenomen. Voor: Fractie-Den Haan, de SP, GroenLinks, Volt, DENK, de PvdA, D66, de ChristenUnie, de VVD, het CDA, de SGP, de PVV, JA21 en BBB

18 (Van der Plas) over de toegezegde aanpassingen per direct doorvoeren

Verworpen. Voor: Fractie-Den Haan, de SP, GroenLinks, Volt, DENK, de PvdA, de PvdD, de PVV, JA21, BBB en FVD

BIJ1 wordt geacht voor te hebben gestemd

19 (Van der Plas) over openbaarmaking van alle draaiboeken met betrekking tot dierziekten

Aangenomen. Voor: Fractie-Den Haan, de SP, GroenLinks, BIJ1, Volt, DENK, de PvdA, de PvdD, D66, de ChristenUnie, de VVD, het CDA, de PVV, JA21, BBB en FVD

20 (Van der Plas) over vaccinatie nooit verplichten

Verworpen. Voor: ChristenUnie, de SGP, de PVV, JA21, BBB en FVD

21 (Boswijk c.s.) over een agrarische praktijktoets in elk nieuw wetsvoorstel

Aangenomen. Voor: Fractie-Den Haan, DENK, D66, de ChristenUnie, de VVD, het CDA, de SGP, de PVV, JA21, BBB en FVD